

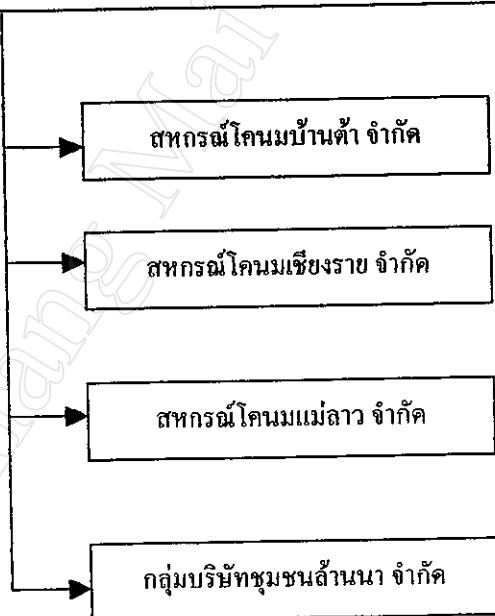
บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้เดียว โคนมและสถานการ์การเลี้ยงโคนม ในจังหวัดเชียงราย รวมทั้งต้นทุน-ผลตอบแทน ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆ การแก้ไขปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ โดยแบ่งประชากรที่ศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ที่ เป็นสมาชิกผู้ส่งนมของสหกรณ์โคนมและบริษัทต่างๆ ดังนี้ สหกรณ์โคนมบ้านท้า จำกัด สหกรณ์ โคนมเชียงราย จำกัด กลุ่มสหกรณ์โคนมแม่ลัว จำกัด และกลุ่มบริษัทชุมชนล้านนา จำกัด

สถานการณ์การเลี้ยงโคนมและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย

การสุ่มตัวอย่าง

โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละกลุ่มตัวอย่างจากทั้งหมด 4 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 141 คน ตามการหาตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด ได้คำนวณทางสถิติตามแบบ Pagoso,Gorcia and Leon ในจันทนา (2538) อ้างโดย Chua (1984) โดยใช้สูตรดังนี้

สูตรคำนวณตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่กำหนดให้จากการสุ่มตัวอย่าง (เท่ากับ 0.05)

$$\text{จำนวนตัวอย่าง (n)} = \frac{141}{1+(141)(0.05)^2} = 102$$

ฉะนั้นจะได้จำนวนตัวอย่าง 102 คน และนำไปเพิ่บสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Random Simple Sampling) ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เดียว โคนมแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษา ดังรายละเอียดของการสุ่มตัวอย่างตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ประชากร	จำนวนประชากร(ราย)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (ราย)
1. สหกรณ์โคนมบ้านค้า จำกัด	46	33
2. สหกรณ์โคนมเชียงราย จำกัด	39	28
3. สหกรณ์โคนมแม่ล้า จำกัด	33	24
4. กลุ่มบริษัทชุมชนล้านนา จำกัด	23	17
	141	102

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานการณ์การเลี้ยงโคนมของ

เกษตรกร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนของการเลี้ยงโคนม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดของการเลี้ยงโคนม การแก้ไข

ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ

การทดสอบแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์ริบกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็น
สมาชิกสหกรณ์การเกษตรใช้ป้ายการ จำกัด จำนวน 10 ราย โดยเกษตรกรเหล่านี้อยู่ในกลุ่มที่
ศึกษา แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้แบบ
สอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไป สถานการณ์การเลี้ยงโคนม ต้นทุน ผลตอบแทน รวมทั้งปัญหา
อุปสรรคและการต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลทุติภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสารรายงาน การค้นคว้าจาก
หนังสือ วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
สำนักงานเศรษฐกิจการจังหวัดเชียงราย กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 วิธีคือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เป็นการนำเอาข้อมูลที่รวบรวม
ได้มามาวิเคราะห์ เพื่ออธิบายสถานการณ์การเลี้ยงโคนม รวมทั้งปัญหาอุปสรรคของการเลี้ยงโคนม
และความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Qualitative analysis) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package For The Social Science : SPSS/PC⁺) อย่างเป็นต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดเชียงราย สถิติที่ใช้คือ

2.1 สถิติเชิงบรรยาย ((Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean), ค่าสูงสุด (Maximum), ค่าต่ำสุด (Minimum), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ใน การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน-ผลตอบแทนในปี 2544 ของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง นาหาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบระหว่างความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยคิดเป็นต้นทุน-ผลตอบแทนต่อตัวแส้วนำต้นทุน-ผลตอบแทนที่ได้ของแต่ละกลุ่ม นาหาค่าเฉลี่ยอีกรึ่งหนึ่งเพื่อใช้สรุปเป็นต้นทุน-ผลตอบแทนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจังหวัดเชียงรายต่อไป